Pravdepodobnosť a štatistika: skúška riadny termín (max. 60b) 2015/2016

V piatok Vám držím palce :)

Pre l'ubovolné dve udalosti A, B platí:

Ak $P(A) \neq 0$, $P(B) \neq 0$ a A, B sú nezávislé, potom P(A|B) = P(B|A).

NIE +3

Pre ľubovoľné dve udalosti A, B platí:

Ak A, B sú disjunktné a nezávislé, tak P(A) = 0 a P(B) = 0.

NIE +3

Pre ľubovoľnú náhodnú premennú X s varianciou σ² platí: Štatistika

$$S_n^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \overline{X})^2$$

je nevychýlenou odhadovou štatistikou pre varianciou σ² náhodnej premennej X.

NIE +2

Pre ľubovoľné dve udalosti A, B platí: $P(A \cap B) \le P(A) + P(B) - 1$

NIE +2

Pre strednú kvadratickú chybu MSE(h) ľubovoľnej odhadovej štatistiky $h(X_1, X_2, ..., X_n)$ funkcie parametra $\tau(\vartheta)$ s varianciou var(h) je MSE(h) < var(h) + $(E(h) - \tau(\vartheta))^2$.

NIE //je to dobre cize nie /// tu je nie a je to zle https://drive.google.com/file/d/0BzHe1YNk-dyRb1VLbHIPNnIxSWs/view//podla coho //kde to je v prednaske/skriptach?

Pre ľubovoľné dve náhodné premenné X, Y so strednými hodnotami platí: Ak E(XY) = E(X)E(Y), potom X, Y sú nezávislé.

NIE +2

Pre ľubovoľné dve udalosti A, B platí: ak A, B sú nezávislé, tak aj Ac, Bc sú nezávislé.

ANO +2

Pre ľubovoľné dve udalosti A, B platí:

Ak A, B sú nezávislé a $P(B) \neq 0$, tak P(A|B) = P(A).

ANO +3

Pre ľubovoľné tri udalosti A, B, C platí: ak A, B sú nezávislé a B, C sú nezávislé, tak aj A, C sú nezávislé.

NIE +3

Existuje náhodná premenná X so strednou hodnotou μ a s varianciou σ², pre ktorú platí: Štatistika

$$S(\mu)^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} (X_i - \mu)^2$$

dala som YES

nie je nevychýlenou odhadovou štatistikou pre varianciou σ² náhodnej premennej X.

NIE +2

Pre ľubovoľné dve udalosti A, B platí: $P(A \cap B) > P(A) + P(B) - 1$

ANO

Pre ľubovoľnú náhodnú premennú X platí $|E(X)| \ge E(|X|)$.

NIE +2

Pre strednú kvadratickú chybu MSE(h) ľubovoľnej štatistiky $h(X_1, X_2, ..., X_n)$ s varianciou var(h) je $var(h) \ge MSE(h)$.

NIE +2

Pre ľubovoľné dve udalosti A, B platí: ak A, B sú nezávislé, tak aj A^c, B^c sú nezávislé.

ANO +3

Pre ľubovoľný náhodný vektor (X, Y) s kovarianciou cov(X,Y) platí: Ak X, Y sú nezávislé, potom cov(X,Y) = 0.

ANO +2

Existuje náhodná premenná X so strednou hodnotou, pre ktorú platí: Štatistika

$$\overline{X} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} X_i$$

nie je nevychýlenou odhadovou štatistikou pre strednú hodnotu E(X).

ANO +2 // mal som ANO bolo to zle

Existuje náhodná premenná X s varianciou σ², pre ktorú platí: Štatistika

$$S_{n-1}^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (X_i - \overline{X})^2$$

nie je nevychýlenou odhadovou štatistikou pre varianciou σ^2 náhodnej premennej X.

NIE +2

Pre ľubovoľné dve náhodné premenné X, Y platí $E(XY) \le E(X)E(Y)$.

NIE +2

Pre ľubovoľné tri udalosti A, B, C platí: ak A, B sú nezávislé a A, C sú nezávislé, tak aj A, B ∩ C sú nezávislé.

NIE +1

Pre ľubovoľné dve udalosti A, B platí: $P(A \cap B) > P(A) + P(B)$

NIE +3

Pre ľubovoľnú náhodnú premennú $\, X \,$ s varianciou $\, \sigma^2 \,$ platí: Štatistika

$$S_n^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \overline{X})^2$$

je nevychýlenou odhadovou štatistikou pre varianciou σ^2 náhodnej premennej X.

ANO / NIE +1

//nemalo by tam byť 1/(n+1) pred sumou? // su dva typy tych sum..niekde je N a niekde N+1 // zda sa mi, že tie nejsu pre S Pre l'ubovolné dve udalosti A, B platí:

Ak A, B sú disjunktné a nezávislé, tak P(A) = 0 alebo P(B) = 0.

ANO +2

Pre ľubovoľné tri udalosti A, B, C platí: ak A, B sú nezávislé a A, C sú nezávislé, tak aj A, B U C sú nezávislé.

NIE +1

Pre ľubovoľnú náhodnú premennú X s varianciou σ² platí: Štatistika

$$S_n^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \overline{X})^2$$

je nevychýlenou odhadovou štatistikou pre varianciou σ^2 náhodnej premennej X.

ANO / NIE +2

Pre strednú kvadratickú chybu MSE(h) ľubovoľnej odhadovej štatistiky $h(X_1, X_2, ..., X_n)$ funkcie parametra $\tau(\theta)$ s varianciou var(h) je MSE(h) = var(h) + (E(h) - $\tau(\theta)$)².

ANO

Existuje náhodná premenná X so strednou hodnotou μ a s varianciou σ², pre ktorú platí: Štatistika

$$S(\mu)^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \mu)^2$$

nie je nevychýlenou odhadovou štatistikou pre varianciou σ^2 náhodnej premennej X.

ANO / NIE +2

Pre l'ubovolné dve udalosti A, B platí:

Ak A, B sú disjunktné, tak A, B sú nezávislé.

NIE +2

Pre ľubovoľnú náhodnú premennú X platí $|E(X)| \le E(|X|)$.

ANO +2

Pre ľubovoľné dve udalosti A, B platí: $P(A \cup B) > P(A) + P(B)$

ANO / NIE +1

Pre l'ubovolné dve udalosti A, B platí:

 $Ak \ P(A) \neq 0, P(B) \neq 0 \ a \ A, B \ s\'u \ nezávislé, potom \ P(A|B) = P(B|A).$

NIE +2

Pre ľubovoľný náhodný vektor X, Y s korelačným koeficientom $\varrho(X,Y)$ platí: P(Y=aX+b)=1 práve vtedy, keď $|\varrho(X,Y)|=0$.

NIE +2

Pre ľubovoľné dve udalosti A, B platí: $P(A \cup B) > P(A) + P(B) - 1$

ANO+3

Pre l'ubovolné dve udalosti A, B platí:

Ak $P(A) \neq 0$, $P(B) \neq 0$ a P(A|B) = P(B|A), potom A, B sú nezávislé.

NIE +2

Pre l'ubovolné dve udalosti A, B platí:

Ak P(A) = 0 alebo P(B) = 0, tak A, B sú nezávislé.

NIE +1

Pre ľubovoľné dve náhodné premenné X, Y so strednými hodnotami platí: Ak E(XY) = E(X)E(Y), potom X, Y sú nezávislé.

NIE+2

Pre ľubovoľný náhodný vektor X, Y s kovarianciou cov(X,Y) platí var(X-Y) = var(X) + var(Y) + 2cov(X,Y).

NIE

Hod pravidelnou kockou opakujeme dovtedy, kým nepadne 6-ka. Celý tento experiment opakujeme 100 krát. Označíme X_i jeho i-tu realizáciu a Y aritmetický priemer všetkých 100 realizácií, t.j.

$$Y = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} X_i$$

Použite Centrálnu limitnú vetu a nájdite také číslo t, aby P(Y > t) = 0,9. Výsledok zaokrúhlite na 2 desatinné miesta.

t=368,50 +1

/ako sa to ráta, nevedel by niekto vysvetliť?

//kedze je to normalna kocka, tak pravdepodobnost, ze ti padne dake cislo je rovnaka(1/6), a tym padom je to rovnomerne rozdelenie. Potrebujes si teda vyratat E(X) a var(X), ides podla vzorca: E(X)=3,5 a var(X)=2,08333, a teraz uz len dosadis do vzorca: (t - 100*3,5)/ $\sqrt{100*2,0833}$ = 1,282 upravis a mas vysledok

//nie je to geometricke rozdelenie?

//ty mas ale obmedzeny interval od 1-6, cize podla mna by to malo byt rovnomerne

// ako si pocital var(x)? mne vyslo 2,91653 pocital som to takto: [x-E(x)]^2 * f(x) // aj mne vyšlo 2,91653 // a to akým spôsobom

 $//s \, var(x) = 2,91653 \, mi \, vyslo \, 387,3899$

// mne s var(x) = 2.917 vyslo 371,89 :/

// var je $(6-1)^2/12 = 2,083333$ nie??

Predpokladajme, že náhodne prídeme na zastávku, cez ktorú s nerovnakou frekvenciou premávajú len autobusy č. 20 a 30 s rôznou frekvenciou. Pravdepodobnosť, že prvý príde autobus č. 20, je 5/8, pravdepodobnosť, že prvý príde autobu č. 30, je 3/8. Niekedy sú autobusy preplnené a vtedy nezastavia. Autobus č. 30 to spraví s pravdepodobnosťou 0.25, autobus č. 20 s pravdepodobnosťou 0.1. Predstavme si, že prichádzajúc na zastávku vidíme autobus, ktorý nezastavil, ale nevideli sme jeho číslo. S akou pravdepodobnosťou to bol autobus č. 20?

 $(\frac{5}{8} * 0,1)/(\frac{5}{8} * 0,1+\frac{3}{8} * 0,25) = \frac{0,4}{1+1}$

hladina významnosti A = 0,0837 //+2 hladina významnosti B=0.5248 //+1

Nech náhodná premenná X má Normálne rozdelenie pravdepodobnosti s parametrami, μ , $\sigma^2 = 9$. Pomocou testovacej štatistiky

 $T_{10} = (X_1 + X_2 + ... + X_{10})/10 \text{ testujeme hypotézu } H_0: \mu = 30 \text{ proti } H_1: \mu = 27 \text{ tak, že definujeme kritickú oblasť } W = \{(x_1, x_2, ..., x_{10}) \in \mathbb{R}^{10}: T_{10} < 28\}. \text{ Vypočítajte pravdepodobnosť } \beta \text{ chyby 2. druhu tohto testu.} \}$

asi je to zle, vyslo beta=0,14686 /+1//nevie niekto, či je to konečný výsledok?

// no hladáme p(x<28) a vieme že x má N(27,9/10) takže po znormovaní dostaneme FN(28-27/sqrt(3/10)) čo je 0,96638 , či ? rátal som to ako alfu len z H1. Je to zle?:D

// pri alfe beriem H0 pokial viem...preco sqrt(3/10)?...sqrt(9/10) podla mna

//podla mňa dostaneš 1 - FN(28-27)/(3/sqrt(10)) = 0,14686 ale nie som si istý//preco je tu 1-FN?

//pravda má to byť sqrt(9/10) a tu rátame Betu tak preto že z H1 vychádzame nie ?

// aha, tu je beta, takze ano H1 beriem, ale sqrt 9/10

podla mňa je to 0,14686 dobre //+1

X je náhodná premenná so strednou hodnotou μ a smerodajnou odchýlkou σ = 40. Pomocou testovacej štatistiky

 $T_{100} = (X_1 + X_2 + ... + X_{100})/100$ testujeme hypotézu $H_0: \mu = 330$ proti $H_1: \mu = 317$ tak, že definujeme kritickú oblasť $W = \{(x_1, x_2, ..., x_{100}) \in \mathbb{R}^{100}: T_{100} < 320\}$. Vypočítajte hladinu významnosti α tohto testu.

alfa = 0,00621 alebo deleno 2??

beta = 0.22663

nemá niekto pls postup??

Náhodná premenná X má trojuholníkové rozdelenie pravdepodobnosti s parametrami 0, 3/2, 4, t.j. funkciu hustoty f(x) = x/3 pre $0 \le x \le 3/2$, pre $3/2 < x \le 4$, f(x) = 0 inak. Vypočítajte strednú hodnotu náhodnej premennej X.

f(x) = (4 - x)/5

Trojuholníkové rozdelenie

$$f(x;a,b,c) = \begin{cases} \frac{2(x-a)}{(b-a)(c-a)} \operatorname{pre} a \leq x \leq c \\ \frac{2(b-x)}{(b-a)(b-c)} \operatorname{pre} c \leq x \leq b \\ 0 \text{ všade inde} \end{cases}$$
 Stredná hodnota
$$\bar{x} = \frac{a+b+c}{3}$$

1,83333 ??? +1

toto som našiel k tomu teda sedi 1,8333.. ak to je teda ono :D podla mňa to je tak jak to je dole

Nech náhodná premenná X má Normálne rozdelenie pravdepodobnosti s parametrami, μ, σ² = 9. Pomocou testovacej štatistiky

 $T_{10} = (X_1 + X_2 + ... + X_{10})/10$ testujeme hypotézu $H_0: \mu = 30$ proti $H_1: \mu = 27$ tak, že definujeme kritickú oblasť $W = \{(x_1, x_2, ..., x_{10}) \in R^{10}: T_{10} < 28\}$. Vypočítajte hladinu významnosti o tohto testu. (Pozor na správne zaokrúhlovanie!)

alfa = 0,01743 + 1

//ma sa tu ta alfa este delit dvomi ci nie ?????? //nemala by sa delí sa 2 len ak je = a /= $T_{10} = \overline{X}$ - štatistika t10 je výberový priemer čo je najlepší odhad strednej hodnoty, ktorú testujeme. Značíme to X s čiarou čo zároveň je náhodná veličina s rozdelením $\overline{X} \sim N(\mu, \frac{\sigma^2}{n})$ čiže $\sim N(\mu, \frac{9}{10})$

Chceme zistiť $\alpha = P(H0 \ zamietame \mid\mid H0 \ plati)$

H0 zamietneme ak naša realizácia náhodného výberu padla do kritickej oblasti. a teda ak výberový priemer je menší ako 28.

$$P(\overline{X} < 28 || \mu = 30)$$

čiže normujeme

$$P(\overline{X} < 28) = P(\frac{\overline{X} - \mu}{\sqrt{\frac{9}{10}}} < \frac{28 - \mu}{\sqrt{\frac{9}{10}}})$$

keďže rátame α, dosadíme μz H0

$$P(\frac{\overline{X}-30}{\sqrt{\frac{9}{10}}} < \frac{28-30}{\sqrt{\frac{9}{10}}}) = P(N(0,1) < \frac{28-30}{3}\sqrt{10})$$

$$P(N^0 < -2, 1) = 1 - P(N^0 < 2.1) =$$

$$= 1 - FN(2,11) = 1 - 0.98257 = 0,01743$$

Dvaja strelci striedavo strieľajú na cieľ. Prvý ho zasiahne s pravdepodobnosťou 0,3, druhý s pravdepodobnosťou 0,6. Streľbu opakuje každý z nich nezávisle dovtedy, kým cieľ nezasiahne. (Druhý potom pokračuje v streľbe samostatne.) S akou pravdepodobnosťou bude každý z nich potrebovať minimálne 3 výstrely na zasiahnutie cieľa, t.j. ak označíme X, resp. Y počet neúspešných výstrelov prvého, resp. druhého strelca, aká je pravdepodobnosť, že min{X, Y} = 2? Výsledok zaokrúhlite na 4 desatinné miesta.

1 - 0,4284 = 0.5716 // toto nie je dobre lebo si zle znegoval prienik.. negacia prieniku je zjednotenie

// niekto postup ??????

$$//$$
 1) T + NT = [0,3 + (0,3 * 0,7)] = 0,51

2) T + NT =
$$[0.6 + (0.4 * 0.6)] = 0.84$$

0,51 * 0,84 = 0,4284 -> takže 1 - 0,4284 = 0,5716 ale nie som si istý, takže ak to niekto viete, dajte plus jedna

// ja by som to ratala takto: P(obidvaja min 3) = 1- (aspon jeden menej ako 3) = 1 P (1. menej ako 3 alebo 2. menej ako 3) = 1- (P(1. menej ako 3) + P(2. menej ako 3) - P (1. menej ako 3 a sucasne 2. menej ako 3)) = 1 - ((0.3 + 0.3*0.7)*(0.6+0.4*0.6)) = 0.0784 ak som to spravne nehadzala do kalkulacky: D//toto je spravne?

Strelec zasiahne cieľ s pravdepodobnosťou 80%. K dispozícii má 5 nábojov a opakovane strieľa na cieľ, kým ho netrafí alebo kým neminie všetky náboje. Náhodná premenná X predstavuje počet neúspešných pokusov. Vypočítajte strednú hodnotu náhodnej premennej X.

781/3125

$$E(x) = 0*0.8 + 1*0.16 + 2*0.032 + 3*0.0064 + 4*0.00128 + 5*0.00032 = 0.16+0.064+0.0192+0.00512+0.0016=0.24992$$

Dvaja strelci striedavo strieľajú na cieľ. Prvý ho zasiahne s pravdepodobnosťou 0,3, druhý s pravdepodobnosťou 0,6. Streľbu opakuje každý z nich nezávisle dovtedy, kým cieľ nezasiahne. (Druhý potom pokračuje v streľbe samostatne.) S akou pravdepodobnosťou odznie práve 7 výstrelov? Výsledok zaokrúhlite na 4 desatinné miesta.

0,0018432+0,0032256+0,0056448+0,0098784+0,0172872+0,0302526 = 0,0681318

//z kade su tie cisla, niekto vysvetlit,dik

// nikto postup?

// T-TRAFI N-NETRAFI

1T 2N 2N 2N 2N 2N 2T = 0.3 * 0.4 * 0.4 * 0.4 * 0.4 * 0.4 * 0.6 = 0.0018432

1N 1T 2N 2N 2N 2N 2T ...

1N 1N 1T 2N 2N 2N 2T ... a takto dalej

Strelec zasiahne ciel s pravdepodobnosťou 80%. K dispozícii má 5 nábojov a opakovane striela na ciel, kým ho netrafí alebo kým neminie všetky náboje. Náhodná premenná X predstavuje počet neúspešných pokusov. Vypočítajte pravdepodobnosť toho, že hodnota X je párne číslo.

```
0.8 + 0.032 + 0.00128 = 0.83328(2604/3125)
```

// nieje toto nejaká blbosť ? veď tu je že trafil hneď prvú alebo tretiu alebo 5 čo ale niesu neúspešné pokusy

// podľa mňa je to dobre..v prvom máš nula neúspešných, potom dva a potom štyri... 0,8+0,2^2*0,8+0,2^4*0,8

// lenže nemalo by sa rátať s tým že v tom netrafil ? že napr 3krát strelil a ani raz netrafil keď X je neúspech ?

//precitaj si zadanie este raz..striela pokial netrafi alebo neminie naboje..cize 3krat strelit a 3krat netrafit nemoze..a okrem ineho 3 nie je ani parne cislo,

// 3 bol len príklad ale fajn nehádam sa

//ani ja sa nehádam ale myslim, ze je to tak ako hovorim

//0 je párne číslo?

Pokus o nadviazanie spojenia s istou oblasťou má pravdepodobnosť úspešnosti p = 1/10 a opakuje sa nezávisle raz denne, až kým sa spojenie nadviazať nepodarí. Ak začíname v pondelok, aká je pravdepodobnosť, že spojenie sa podarí nadviazať v niektorú sobotu? (Pomôcka: súčet nekonečného geometrického radu s kvocientom q, |q| < 1 a začiatočným členom a, je a/(1 - q). Výsledok zaokrúhlite na 4 desatinné miesta.)

Pokus o nadviazanie spojenia s istou oblasťou má pravdepodobnosť úspešnosti p = 1/10 a opakuje sa nezávisle raz denne, až kým sa spojenie nadviazať nepodarí. Ak začíname v pondelok, aká je pravdepodobnosť, že spojenie sa podarí nadviazať v niektorú nedeľu? (Pomôcka: súčet nekonečného geometrického radu s kvocientom q, |q| < 1 a začiatočným členom a, je a/(1 - q). Výsledok zaokrúhlite na 4 desatinné miesta.)

//kvocient aj prvy clen, je uspesnost nadviazania spojenia v niektou sobotu/nedela, cize 0,9*0,9*0,9*0,9*0,9*0,1*0,9
// q=a=0,0531441 a potom S=(0,0531441)/(1-0,0531441), co mi vyslo 0,05612
// takže pre nedelu je to to isté??

Manažér istého hotela sa obáva, že v poslednom čase klesol objem služieb, ktoré si hostia u nich objednávajú. Stredná hodnota účtu odchádzajúceho hosťa zvykla byť 250 €. Realizácia náhodného výberu medzi 60 nedávnymi hosťami ukázala výberový priemer 235 € a výberovú smerodajnú odchýlku 50 €. Na hladine významnosti $\alpha = 0.05$ testujte hypotézu H_0 : $\mu \ge 250$ proti H_1 : $\mu < 250$ a rozhodnite o oprávnenosti obavy hotelového mamažéra. Konkrétne, vypočítajte hodnotu testovacej štatistiky (zaokrúhlenú na 3 desatinné miesta), nájdite kritickú (tabuľkovú) hodnotu a rozhodnite o prijatí alebo zamietnutí hypotézy H_0 .

//opravte ma niekto ak sa mylim

// vyšlo mi : testovacia štatistika = -2.323 kritická oblasť = -1,64 a teda -2.323 /> -1.64 teda nezamietame+1 //preco je tam -1,64??

//-2.323 nie je hodnota,ktoru musim hladat v tabulkach a tu odratat od 1 aby som dostal vysledok?

//podla mna zamietam lebo -2.323 < -1.64 TRUE //aj podla mňa určite zamietame

// súhlas ojebkal som sa

Jeden z manažérov obchodného reťazca si všimol, že dopyt po rôznych druhoch tovarov sa výrazne líši v dvoch lokalitách. Rozhodol sa preskúmať, či dôvodom nie je rozdielna veková štruktúra zákazníkov. Realizáciou náhodného výberu získal nasledujúce údaje o veku zákazníkov. n_i , resp. $\overline{x}_i$, resp. s_i , resp. μ_i predsavujú rozsah výberu, resp. výberový priemerný vek, resp. výberovú smerodajnú odchýlku, resp. strednú hodnotu v i-tej lokalite. $n_1 = 36$, $\overline{x}_1 = 40$ rokov, $s_1 = 9$ rokov, $s_2 = 49$, $\overline{x}_2 = 35$ rokov, $s_2 = 10$ rokov. Na hladine významnosti $s_1 = 0.01$ testujte hypotézu $s_2 = 10$ rokov. Na hladine významnosti $s_3 = 0.01$ testujte hypotézu $s_4 = 10$ rokov. Na hladine významnosti $s_4 = 10$ r

//mne vyslo: t=2,4137 kritic. obl. = 2,326 a H0 zamietam // ako si dostal krit.oblasť? //toto je riešenie podobného príkladu z dokumentu v IS

Riešenie:

Potrebujeme predpoklad, že nástupné platy X, Y sú nezávislé, majú normálne rozdelenie pravdepodobnosti a rovnakú varianciu σ2.

- formulácia hypotéz

H0:
$$\mu X = \mu Y t.j. \mu X - \mu Y = 0 H1: \mu X \neq \mu Y t.j. \mu X - \mu Y \neq 0$$

testovacia štatistika

$$T = (X - Y)/Sp \sim t(m + n - 2)$$

pričom sp = $\sqrt{(((m-1)sX2 + (n-1)sY2)/(m+n-2))}$ je odhad pre σ .

- kritická oblasť o veľkosti α = 0,05

$$K = \{(x1, x2, ..., xm, y1, y2, ..., yn) \in \mathbb{R}m + n: |T| > t1 - \alpha/2 = 2,1009\}$$

- výpočet a rozhodnutie

t = $|19800 - 19300|/\sqrt{((13.10002 + 15.14002)/28)} = 1,11 < 2,1009 \Rightarrow H0 nezamietame \Rightarrow Pripúšťame, že stredné ročné nástupné platy obidvoch skupín absolventov sú rovnaké.$

mne vyšlo t=0,5213, krit. oblasť. 2,576 a H0 nezamietam

Riaditeľ Oddelenia pre umiestňovanie absolventov istej vysokej školy tvrdí, že najmenej 80 % ich absolventov už mesiac pred promóciou získa pracovné miesto. Realizácia náhodného výberu mdzi absolventami poskytla údaj, že 75 zo 100 absolventov má pracovné miesto. Na hladine významnosti a = 0.01 testujte hypotézu H_0 : $p \ge 0.8$ proti H_1 : p < 0.8 a rozhodnite, či sa dá súhlasiť s tvrdením riaditeľa. Konkrétne, vypočítajte hodnotu testovacej štatistiky(zaokrúhlenú na 3 desatinné miesta), nájdite kritickú (tabuľkovú) hodnotu a rozhodnite o prijatí alebo zamietnutí hypotézy H_0 .

// a toto by malo byť z toho istého dokumentu príklad číslo 6 -1,25 <= -2.336 H0 nezamietame

Udalosti A, B, C sú totálne nezávislé, P(A) = 0.5, P(B) = 0.6 a P(C) = 0.7. Vypočítajte P((AvB)nC).

[P(A) + P(B) - P(A)*P(B)]*P(C) = 0,56+1

1- $FN((250-260)/\sqrt{304}) = 1 - FN(-0.57) = 0.71566 //+1+1+1$

Na falošnej kocke sa jednotlivé výsledky 1 až 6 nadobúdajú s pravdepodobnosťami určenými tabuľkou

×i	1	2	3	4	5	6
f(x _i)	0.4	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1

Použite Centrálnu limitnú vetu a určte aká najväčšia hodnota bude súčtom po 100 hodoch prevýšená s pravdepodobnosťou 0.9.

Na falošnej kocke sa jednotlivé výsledky 1 až 6 nadobúdajú s pravdepodobnosťami určenými tabuľkou

×i	1	2	3	4	5	6
f(x _i)	0.4	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1

Použite Centrálnu limitnú vetu a vypočítajte pravdepodobnosť, že súčet po 100 hodoch prevýši 250.

$$P(N^{0} < -\frac{x-260}{\sqrt{304}}) = 0.9$$
$$-\frac{x-260}{\sqrt{304}} = 1.282$$
$$\frac{x-260}{\sqrt{304}} = -1.282$$

$$x = 260 - 1,282*\sqrt{304} = 237,648 + 1$$

Firma skúma dodacie termíny suroviny od dvoch rôznych dodávateľov A, B. V zásade je spokojná s dodávateľom A a pokračovala by vo využívaní jeho dodávok, ak by zistila, že termíny dodávateľa B nie sú podstatne kratšie. V opačnom prípade by pokračovala len v odoberaní dodávok suroviny od dodávateľa B. Realizáciou náhodného výberu sa získali nasledujúce údaje o rozsahoch výberu, resp. priemernom termíne dodávok, resp. výberovej smerodajnej odchýlke: $n_A = 50$, $\overline{x}_A = 14$ dní, $s_A = 3$ dni, $n_B = 30$, $\overline{x}_B = 12.5$ dňa, $s_B = 2$ dni. Na hladine významnosti $\sigma = 0.01$ testujte hypotézu H_0 : $\mu_A > \mu_B$, kde μ_A , resp. μ_B predstavujú stredné hodnoty dodacích termínov od dodávateľov A, resp. B. Konkrétne, vypočítajte hodnotu testovacej štatistiky (zaokrůhlenú na 3 desatinné miesta), nájdite kriticků (tabuľkovů) hodnotu a rozhodnite o zamietnutí alebo nezamietnutí hypotézy H_0 : dala som 2.68 2.58 H_0 nezamietame

2.679 > 2.326 nerovnosť je true a teda H0 zamietame

//ako sa tu ratala ta štatistika?

Úhmné množstvo zrážok namerané v auguste na istej meteorologickej stanici je náhodná premenná, ktorá má normálne rozdelenie so strednou hodnotou 24,5 mm a smerodajnou odchýlkou 5,7 mm. O akú minimálnu hodnotu sa mesačný úhm zrážok v tohtoročnom auguste odchýli od strednej hodnoty s pravdepodobnosťou 0.2?

dala som 0.84

d/5,7 = FN(0,9) // preco 0.9 -> lebo 1 - (..) = 0.2/1 -> nema tam byt teda 0.8 ? d = 5.7 * 1.282 = 7.3074

V urne sú 2 čierne, 3 šedé a 4 biele guľôčky. Náhodne vyberáme 2 z nich, jednu po druhej, bez vrátenia. Aká je pravdepodobnosť, že prvá bola čierna, ak prvá bola tmavšia než druhá? (Upresňujeme, že čierna je tmavšia než šedá a biela, a šedá je tmavšia než biela.)

p = 7/13

//nemalo to byt (2/9)*(3/8) + (2/9)*(4/8) = 7/36?? /+2-2 //pokial to ratas ako podmienenu pravdepodobnost tak nie

Do urny sme postupne vložili 3 guličky tak, že pred vložením každej z nich sme hodili mincu a ak padol znak, vložili sme bielu, ak písmo, vložili sme čiernu guličku. Potom náhodne vyberáme z urny jednu guličku. Aká je pravdepodobnosť toho, že vybratá gulička bude čierna?

$$p=0,5$$

Do urny sme postupne vložili 3 guľočky tak, že pred vložením každej z nich sme hodili mincu a ak padol znak, vložili sme bielu, ak písmo, vložili sme čiernu guľočku. Potom náhodne vyberáme z urny jednu guľočku. Predpokladajme, že proces vkladania guľočok prebehol v našej neprítomnosti. Ak je vybratá guľočka čierna, aká je pravdepodobnosť toho, že v urne sú 3 čierne guľočky?

$$p = \frac{1}{4}$$

Štyri poštové holuby boli vypustené, každý so svojou správou. Pravdepodobnosť, že i-ty holub doručí správu je 1 - 0.1i a doručovanie je totálne nezávislé. S akou pravdepodobnosťou práve dva z holubov doručia správu? (Nezaokrúhlujte!)

vyšlo mi to 0.2164 ale neviem či to bolo dobre

NONE of the above

Správu doručí:

1. a 2.: 0.9 * 0.8 * 0.3 * 0.4 = 0.08642. a 3.: 0.8 * 0.7 * 0.1 * 0.4 = 0.02243. a 4.: 0.7 * 0.6 * 0.1 * 0.2 = 0.00841. a 3.: 0.9 * 0.7 * 0.2 * 0.4 = 0.05041. a 4.: 0.9 * 0.6 * 0.2 * 0.3 = 0.03242. a 4.: 0.8 * 0.6 * 0.1 * 0.3 = 0.0144Spolu: 0.0864 + 0.0224 + 0.0084 + 0.0504 + 0.0324 + 0.0144 = 0.2144 //+1

Štyri poštové holuby boli vypustené, každý so svojou správou. Pravdepodobnosť, že i-ty holub doručí správu je 1 - 0.1i a doručovanie je totálne nezávislé. S akou pravdepodobnosťou práve jeden z holubov doručí správu?

0.0216 + 0.0096 + 0.0056 + 0.0036 = 0.0404 //+1

Životnosť zariadenia v rokoch je náhodná premenná X s exponenciálnym rozdelením s parametrom λ = 0,25. Vypočítajte strednú hodnotu náhodnej premennej Y = 3X² - 2X + 1.

$$X \sim Exp(\lambda = 0.25)$$

$$Y = 3X^{2} - 2X + 1$$

$$E(Y) = E(3X^{2} - 2X + 1)$$

$$= E(3X^{2}) - E(2X) + E(1)$$

$$= 3E(X^{2}) - 2E(X) + 1$$

teraz potrebujeme $E(X^2)$ a E(X)

druhé je jasná vec, máme to v ťaháku $E(X) = \frac{1}{\lambda} = \frac{1}{\frac{1}{4}} = 4$

 $E(X^2)$ však v ťaháku nie je, no máme varianciu ako ju využiť? použijeme vzťah

$$var(X) = E(X^{2}) - (EX)^{2}$$

 $\frac{1}{\lambda^{2}} = E(X^{2}) - 4^{2}$
 $E(X^{2}) = 16 + 16 = 32$

a vrátime sa hore ...

$$E(Y) = 3 * 32 - 2 * 4 + 1 = 89$$
 [odpoved]

Výška istého druhu rastliny je náhodná premenná s normálnym rozdelením so strednou hodnotou 71 cm. Nový druh rastlinnej výživy sa testoval na realizácii náhodného výberu o rozsahu 12 rastlin a poskytol výberový priemer 74.7 cm a výberovú smerodajnú odchýlku 7.6 cm. Nový druh rastlinnej výživy sa testoval na realizácii náhodného výberu o rozsahu 12 rastlin a poskytol výberový priemer 74.7 cm a výberovú smerodajnú odchýlku 7.6 cm. Nový druh rastlina na cestoval na predchádzajúcu otázku. Konkrétne, vypočítajte hodnotu testovacej štatistiky (zaokrúhlenú na 3 desatlinné miesta), nájdite kritickú (tabulkovú) hodnotu a rozhodníte o prijatí alebo zamientutí hypotézy H_n.

Ak náhodne usporiadame čísla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. S akou pravdepodobnosťou budú všetky čísla deliteľné tromi vedľa seba?

//Niekto?

(6*8!)/9! = ²/₃ 9! pocet vsetkych usporiadani 6-pocet dvojic delitelnych 3 8!-pocet dvojic vedla seba.

V prieskume zvykov pitia kávy sa 50 spomedzi 240 mužov a 55 spomedzi 180 žien sa vyjadrilo v prospech bezkofeínovej kávy. Na hladine významnosti a = 0.05 testujte hypotézu H₀: p₁ = p₂ proti H₁: p₁ ≠ p₂, kde p₁, resp. p₂ predstavujú relatívne početnosti v populáciách mužov, resp. žien, uprednostňujúcich bezkofeínovú kávu. Konkrétne, vypočítajte hodnotu testovacej štatistiky (zaokrúhlenú na 2 desatinné miesta), nájdite kritickú (tabuľkovú) hodnotu a rozhodnite o zamietnutí alebo nezamietnutí hypotézy H₀.

2.27 > 1.96 nerovnosť je true a teda H0 zamietame // nahodou daky sposob riesenia pls pls?

Nech je rozdelenie pravdepodobnosti náhodného vektora (X, Y) dané tabuľkou

X\Y	-1	0	1
1	0.03	0.18	0.02
2	0.13	0.55	0.09

Vypočítajte strednú hodnotu náhodnej premennej $Z = X + Y^2$, t.j. $E(X + Y^2)$. Nezaokrúhlujte.

$$E(z) = 1 * 0.18 + 2 * 0.6 + 3 * 0.22 = 0.18 + 1.2 + 0.66 = 2.04$$

Nech je rozdelenie pravdepodobnosti náhodného vektora (X, Y) dané tabuľkou

X\Y	-1	0	1
1	0.03	0.18	0.02
2	0.13	0.55	0.09

Vypočítajte kovarianciu náhodného vektora (X, Y), t.j. cov(X, Y). Nezaokrúhlujte.

$$E(x) = 0.23 + 1.54 = 1.77$$
  $E(y) = -0.16 + 0.11 = -0.05$ $E(x,y) = -0.09$

$$cov(x,y) = E(x^*y) - E(x)^*E(y) = -0.09 - 1.77^*(-0.05) = -0.0015$$

Nech je rozdelenie pravdepodobnosti náhodného vektora (X, Y) dané tabuľkou

X\Y	0	1
0	0.1	0.05
1	0.25	0.31
2	0.1	0.19

Vypočítajte hodnotu distribučnej funkcie náhodnej premennej Z = X + Y v bode 2, t.j. P(X + Y < 2). Nezaokrúhlujte.

$$p = 0.1 + 0.05 + 0.25 = 0.4$$

Úhrnné množstvo zrážok namerané v auguste na istej meteorologickej stanici je náhodná premenná, ktorá má normálne rozdelenie so strednou hodnotou 24,5 mm a smerodajnou odchýlkou 5,7 mm. Aká je pravdepodobnosť, že mesačný úhrn zrážok v tohtoročnom auguste bude medzi 20 a 30 mm?

0,6....

Firma zaoberajúca sa prieskumom trhu realizovala náhodný výber 8 zákazníkov, aby prostredníctvom nich kvantifikovala potenciál kúpiť si istý výrobok predtým a potom ako videli novú TV reklamu naň. Potenciál kúpiť výrobok bol vyjadrený stupnicou od 0 do 10, pričom vyššie hodnoty znamenajú vyšší potenciál. Realizácía náhodného výberu je zaznamenaná v nasledujúcej tabuľke:

zákazník	nákupný potenciál pred zhliadnutím TV reklamy	- po zhliadnutí TV reklamy
1	5	6
2	4	6
3	7	7
4	3	4
5	5	3
6	8	9
7	5	7
8	6	6

Na hladine významnosti 0.05 testujte hypotézu H_0 : $\mu_1 \ge \mu_2$ proti H_1 : $\mu_1 < \mu_2$ a rozhodnite, či TV reklama významne zvyšuje nákupný potenciál zákazníkov. Konkrétne, vypočítajte hodnotu testovacej štatistiky (zaokrúhlenú na 2 desatinné miesta), nájdite kritickú (tabuľkovú) hodnotu a rozhodnite o zamietnutí alebo nezamietnutí hypotézy H_0 .

$$D = -8 : 5 = -0.625$$

$$S = 1,3025$$

-1,357 < -1,8946 ⇒ nerovnosť je false a teda H0 nezamietame

Náhodná premenná X má hodnoty generované ako náhodné čísla z intervalu (0, 1), t.j. X ~ Ro([0, 1]). Pre náhodnú premennú Y = 3X + 5 nájdite číslo t tak, aby P(3 < Y < t) = 1/2.

t=13/2

Náhodná premenná X má hodnoty generované ako náhodné čísla z intervalu (0, 1), t.j. X ~ Ro([0, 1]). Vypočítajte pravdepodobnosť, že Y = 3X + 5 je väčšia, než 6.

2/3

Jeden z manažérov obchodného reťazca si všimol, že dopyt po rôznych druhoch tovarov sa výrazne líši v dvoch lokalitách. Rozhodol sa preskúmať, či dôvodom nie je rozdielna veková štruktúra zákazníkov. Realizáciou náhodného výberu získal nasledujúce údaje o veku zákazníkov. n_i , resp. x_i

Augustový priemer maximálnych denných teplôt v istej dovolenkovej lokalite je náhodná premenná X s Normálnym rozdelením so strednou hodnotou 27,3°C a smerodajnou odchýlkou 5°C. Určte pravdepodobnosť, že v nasledujúcej sezóne bude hodnota X medzi 27 a 28°C.

Náhodná premenná X má trojuholníkové rozdelenie pravdepodobnosti s parametrami 0, 3/2, 4, t.j. funkciu hustoty f(x) = x/3 pre $0 \le x \le 3/2$, = 0 inak. Nájdite medián rozdelenia pravdepodobnosti náhodnej premennej X, t.j. také číslo m pre ktoré P(X < m) = 1/2.

f(x) = (4 - x)/5 pre $3/2 < x \le 4$, f(x)

<u>https://www.youtube.com/watch?v=XIRuyoEVDMk</u> tu je to krasne vysvetlene aj ukazane od 4:30 vysledok mi vysiel 1,7639 - myslím, že správne +1

Ak náhodne usporiadame čísla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. S akou pravdepodobnosťou budú všetky čísla deliteľné tromi vedľa seba?

toto nevie nikto?

Nepodarkovosť výrobnej linky je 0.2 %. Použite aproximáciu Poissonovým rozdelením a určte čo najmenšie také k, pre ktoré pravdepodobnosť, že z 1000 výrobkov z linky je najviac k nepodarkov, je väčšia než 0.995. Riešte postupným dosadzovaním.

Životnosť zariadenia v rokoch je náhodná premenná X s exponenciálnym rozdelením s parametrom λ = 0.25. Vypočítajte homý (tretí) kvartil tohto rozdelenia, t.j. takú hodnotu q, aby P(X < q) = 3/4. Odpoveď zaokrúhlite na 4 desatinné miesta.

$$1 - e^{-\lambda t} = 0.75$$
$$e^{-\lambda t} = 0.25$$

$$e^{-\lambda t} = e^{\ln 0.25}$$

$$-\lambda t = ln\frac{1}{4}$$

$$t = \ln \frac{1}{4} * \frac{1}{-\lambda}$$

t = 5,5452w

Z dlhodobých záznamov správy mestskej parkovacej garáže vyplýva, že stredná hodnota parkovacieho času pre jedno auto je 220 min.. Garáž bola v nedávno prestavaná a bol mierne zvýšený parkovací poplatok. Správa garáže by chcela zistiť, či tieto zmeny nejako ovplyvnili správanie sa jej zákaznikov, konkrétne, či sa zmenila stredná hodnota parkovacieho času. Za tým účelom realizovali náhodný výber parkovacích časov 50 áut a získali výberový aritmetický priemer 208 min. a výberovú smerodajnú odchýlku 80 min. Na hladine významnosti α = 0.05 testujte hypotézu H₀: μ = 220 proti H₁: μ ≠ 220 a rozhodnite o zistení pre správu garáže. Konkrétne, vypočítajte hodnotu testovacej štatistiky (zaokrúhlenú na 3 desatínné miesta), nájdite kritickú (tabuľkovú) hodnotu a rozhodnite o príjatí alebo zamietnutí hypotézy H₁.

$$\frac{|208 - 220|}{80} \sqrt{50}$$
= 1,061

$$\mu_0,975 = 1,960$$

1.061 > 1.960 nerovnosť je false a teda H0 nezamietame//nema to znamienko byt naopak? //nie

Pokusná myš sa pokúša dostať sa z miesta A do miesta B. Keď sa jej to podarí, pokúša sa o prechod opačným smerom, keď nie, opakuje pôvodný pokus. Prechod z A do B a rovnako aj prechod z B do A je úspešný s pravdepodobnosťou 0.7 a jej pokusy sú nezávislé. Aká je pravdepodobnosť toho, že po 5 pokusoch o prechod (či už jedným alebo druhým smerom) skončí v mieste A?

Nech náhodná premennéá X má binomické rozdelenie pravdepodobnosti s parametrami n = 2, p = 1/4 a náhodná premenná Y má rovnomerné rozdelenie na množine $\{1, 2, 4\}$ a nech X, Y sú nezávislé. Vypočítajte $P(\max(X, Y) > 1)$.

Automatická plniaca linka plní konzervy s množstvom náplne (uvedeným na etikete konzervy) 1500 g. Skutočné množstvo náplne je náhodná premenná, ktorá má normálne rozdelenie so strednou (nominálnou) hodnotou 1520 g a smerodajnou odchýlkou 9 g. Aké minimálne množstvo náplne obsahuje 80% najviac naplnených konzerv?

$$x_{0.8} = -0.84 * 9 + 1520 = 1512,44$$

Pravdepodobnosť, že stromček istého druhu, určený na zalesňovanie, sa ujme, je 0.64. Použite aproximáciu normálnym rozdelením bez korekcie a vypočítajte aký počet n stromčekov treba vysadiť, aby sa s pravdepodobnosťou 0.9 ujalo aspoň 10000.

Pravdepodobnosť, že stromček istého druhu, určený na zalesňovanie, sa ujme, je 0.64. Použite aproximáciu normálnym rozdelením bez korekcie a vypočítajte pravdepodobnosť toho, že z 10000 stromčekov bude počet tých, ktoré sa ujmú medzi 6300 a 6500.

Bi(10000;0,64)

$$E(x) = 6400$$

$$var(x) = 2304$$

$$P\left(\frac{100}{\sqrt{2304}}\right) - P\left(-\frac{100}{\sqrt{2304}}\right) = Fn(2,08) - (1 - Fn(2,08)) = 0.98124 - (1 - 0.98124) = 0.96248 // +1+1$$

Produkcia firmy je rozdelená do 3 závodov. V závode A sa vyrába 50% produkcie a má nepodarkovosť 2%, v závode B sa vyrába 30% produkcie a má nepodarkovosť 3% a v závode C sa vyrába 20% produkcie a má nepodarkovosť 4%. Aká je pravdepodobnosť toho, že náhodne vybratý nepodarok bol vyrobený v závode A? Výsledok zaokrúhlite na percentá.

37%

Daná je funkcia F(x) = 0, pre $x \le 0$, $F(x) = x^2/4$, pre $0 < x \le 1$, F(x) = ax + b, pre $1 < x \le 4$, F(x) = 1, pre 4 < x. Určte konštatnty a, b tak, aby F bola distribučnej funkciou spojitej náhodnej premennej.

1/4 0